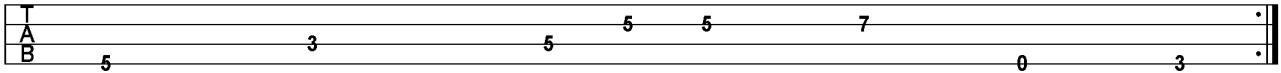

NOTA MI, TAB MI?

Bugün bir çok öğrencim ve enstrümana yeni başlayan arkadaşların en sık sorduğu soru üzerine yazmak istiyorum: Bas gitarı öğrenirken nota öğrenmek zorunda mıyız? Nota zor, o kadar da gerekli mi?

Bu noktada, unutulmaması gereken şu ki, nota, TAB, müzik teorisi vs , bunların hepsi müzik için birer **araçtır**. Esas **amaç** müziktir. Nerede ne çalmanız gerektiğini biliyorsanız, ve tabiki neden orada onu çaldığınızı açıklayabiliyorsanız ne şekilde yazdığının pek de bir önemi yoktur. O yüzden bu tip bir soru aklınıza takılırsa neyin sizin için amaç olduğunu düşünmeniz ve buna kara vermeniz gereklidir. Bas gitarı anlayarak ve farkında olarak çalmak mı, yoksa sadece çalmak mı?

Bununla beraber nota, seslendirilmiş müziği armonik, ritmik ve dinamik (uzun, kısa, bağlı, kesik, güçlü, yumuşak, hafif, aksanlı vs) olarak ifade etmenin en doğru ve anlaşılır aynı zamanda en evrensel yoludur. Her aradığınızı TAB olarak bulamazsınız, ve bulsanız bile size çoğu zaman hangi telde hangi perdeye basacağınızdan fazlasını size söyleyemez. Yine çoğu zaman ritmik tartımları, hele ki komplike tartımları gösteremez. Ve çalacağınız TAB ın ait olduğu cümleyi veya şarkıyı daha önce duymadıysanız ne ritimde çalacağınızı dahi bilemezsiniz.

Yukarıdaki örneğe bakarsak, bize hangi telin hangi perdesine basmamız gerektiğinden fazla birşey anlatamıyor. Ritmik olarak nasıl çalacağımızı bilsek bile, ezbere çalmaktan fazlasını yapamamış oluyoruz. Çaldığımız cümlelerin tonu, hangi derece sesleri kullanılmış? Bunları göremiyoruz ve analiz edemiyoruz.

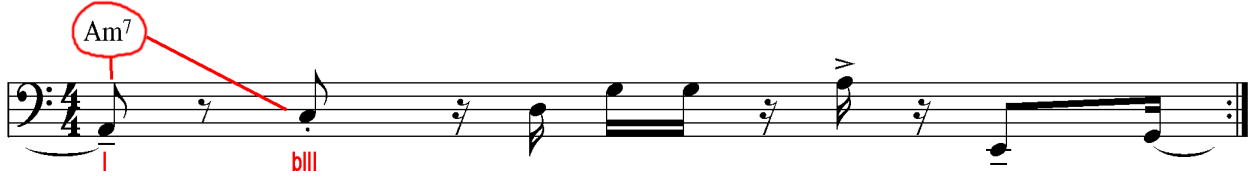
Aynı cümlelerin notasına bakarsak;

İlk olarak, cümlelerin hangi tonda olduğunu, ritmik yapısını ve dinamiklerini

direk olarak görebiliyoruz.

İkinci olarak, cümleyi incelediğimizde, ya da çalmaya başladığımızda ister istemez hangi sesleri çaldığımızı görüyoruz. TAB üzerinde sadece bir sayı iken, nota üzerinde 8'lik legato bir La sesi bilgisi geliyor bize. Ve arkasındaki ses ile bağı kurabiliyoruz:

Eğer ki La minör dizisini biliyorsak, ister istemez ikinci ses "Do" nun, La minör dizisinin 3. sesi olduğunu (la,si,do) ve **küçük üçlü** bir aralık olduğunu görüyoruz. Bu şekilde bütün cümlelerin seslerini, derece olarak ilişkilerini, ritmik yapısını vs analiz etmiş oluyoruz.

Peki bu bize ne kazandıracak? Öncelikle sesler arasındaki derece ilişkisini çözmüşseniz, cümlelerinizi başka tonlara transpoze ettiğinizde hangi sesi çalacağınızı aramazsınız. Tek yapmanız gereken o tonun derecelerini düşünmek ve sesleri yerleştirmektir. İkinci olarak ritmik yapısını görerek ve sayarak kendiniz çözmek durumunda olduğunuz için hem ritmik dağarcığınız gelişecek hemde cümleyi değiştirmek istediğinizde çok daha rahat edeceksiniz. Üçüncü olarak, cümlelerin dinamiklerini gördüğünüz için cümleyi tarzına daha uygun ve daha doğru çalabileceksiniz. Ve dördüncü olarak, dünyadaki tüm müzisyenlerin anlayabileceği ve kendini ifade ettiği bir dili daha iyi kavramış olacaksınız.

En başta da söylediğim gibi nota sizi ezberden, hazıra konmaktan kurtarır. Ne çaldığını bilen, yeri geldiğinde diğer müzisyenlerle aynı dili konuşan, ve müziği daha iyi anlayan bir bas gitarist olmanıza katkı sağlar. Evet, ilk başlarda biraz zorlanabilirsiniz. Hepimiz o zamanlar zorlandık. Ama acele etmeye gerek yok, yavaş yavaş, farkında bile olmadan öğrendiğinizi göreceksiniz zamanla.

Bütün bu faydalarıyla birlikte yine de notanın, TAB'ın sadece birer araç olduğunu unutmamak gerektiğini tekrar söylemeliyim. Kendinizi ne gereğinden fazla zorlayın ne de fazla rahat bırakın. Müzik yaparken öncelikli tek şeyin **keyif almak** olduğunu unutmayın. O zaman herşey çok daha kolay gelmeye başlayacaktır.

Sevgilerimle, iyi çalışmalar

Emre Topak - Temmuz 2014